

Nacka kommun

Yttrande från Nacka vatten och avfall AB gällande

Samråd om förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökonsekvensnormer 2021-2027, Norra Östersjöns vattendistrikt.

Nacka vatten och avfalls bedömning

Sammanfattning

Nacka vatten och avfall (NVOA) anser att framtagen förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljökonsekvensbeskrivning samt underlag i VISS utgör ett bättre underlag än tidigare underlag. Vattenmyndigheten har ett tydligare fokus på genomförandet av åtgärder vilket är positivt.

Allmänt om remissunderlaget

Nacka vatten och avfall anser att framtagna Förvaltningsplan, Åtgärdsprogram, Miljökonsekvensbeskrivning och underlag i VISS för perioden 2021-2027 är mer genomarbetad och genomtänkt än för föregående förvaltningscykel.

Det finns dock fortfarande många antaganden och beräkningar i materialet som riskerar att ge en felaktig bild av genomförbarheten i själva åtgärderna.

Hänsyn har inte tagits till olika kommuners förutsättningar för genomförandet, och det finns en underskattning av hur mycket extra arbete som genereras, inte bara för tillsynssidan inom kommunen. Därtill kommer ytterligare arbetsbörda för att söka finansiering av åtgärderna.

NVOA ser dock positivt på att man har lagt ett ökat fokus på nödvändigheten med ett aktivt uppströmsarbete för att minska mängderna föroreningar som når vattenförekomsterna. Det är även positivt att man lyfter vikten av att arbeta med åtgärder som minskar mängden tillskottsvatten till spillvattennätet, för att på så sätt minska oönskade utsläpp till miljön.

Den kommunala verksamhetsplaneringen innebär ofta att budgeteringar sker för flera år framåt. Mycket av den verksamhet som berör vatten kräver extra finansiering, samråd med medborgare och tillstånd från olika myndigheter, och planeringstiden för genomförande är oftast flera år.

Ofta blir dessutom kostnadsbilden en helt annan än vad som förutsatts vid start än vid färdigställande vilket ytterligare ökar osäkerheten i genomförbarhet av en åtgärd.

Det konstateras att det i dag finns stora brister i den miljöövervakning av vatten som sker. Provtagningen av biologiska parametrar är bristfällig och för få vattenförekomster provtas. NVOA ser dock en viss risk att detta kommer att användas som ett argument för att lägga större miljöövervakningskrav på VA-huvudmannen eftersom det är en "lätt" måltavla i sammanhanget.

NVOA anser att det är mycket positivt att man lyft problematiken med dagvattenhanteringen och att det råder otydligheter om ansvarsfördelningen inom området, både på kommunal nivå men också på en mer övergripande och juridisk nivå. Att Naturvårdsverket aktivt ska arbeta för bättre vägledning och styrmedel för dagvatten är ett steg i rätt riktning.

I underlaget påtalas även tydligt vikten av lokal hantering av dagvatten, ökad infiltration och ett ökat nyttjande av dagvatten som en resurs, vilket kan underlätta i det kommunala arbetet för att prioritera användningen av olika marktytor.

NVOA tycker att den nya åtgärden till kommunerna, åtgärd 1: Vattenplanering, är ett bra initiativ för att stötta kommunerna i sitt arbete. Dock anses genomförandetiden om två år som något kort då arbetets omfattning är förvaltningsövergripande inom en kommun och kanske med kommunala bolag där många olika parter och intressen ska belysas, vägas och förhoppningsvis enas om. Även om många kommuner redan kan ha delar av dessa dokument framtagna innebär åtgärden ett ökat fokus på att vattenplaneringen lyfts i flera kommunala processer som en central fråga, vilket kan ta tid att genomföra.

NVOA ser med viss oro på formuleringen av kommunernas åtgärd 2: Miljötillsyn, då två fokus ligger på *dels* utsläpp från ledningsnätet för spillvatten, *dels* utsläpp via dagvatten. Även om Nacka vatten och avfall inser att dessa utsläpp är möjliga källor är de i många fall omöjliga att åtgärda, och åtgärden bör därför ta större hänsyn till enskilda kommuners förutsättningar. Däremot ser NVOA positivt på möjligheten till ett ökat samarbete med tillsynsmyndigheten i uppströmsfrågor.

Kommunernas åtgärd 5: VA-plan inklusive dagvatten påtalar hur viktigt det är för kommunen att arbeta för att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten. Här lyfts även problematiken med klimatförändringar som leder till ökad nederbörd, och i förlängningen större dagvattenflöden. NVOA vill här återigen lyfta vikten av lokalanpassade åtgärder. I en kommun där det mestadels föreligger berg kan infiltrering och fördröjning nära källan vara en omöjlig, alternativt allt för kostsam åtgärd. Det är dessutom extra viktigt att man kan lyfta dagvattenfrågan i ett tidigt planskede, men också att möjligheterna finns för kompensationsåtgärder inom avrinningsområden.

Konsekvenser

Nacka vatten och avfall vill särskilt lyfta vattenmyndighetens uppskattning av kostnader för att genomföra dagvattenåtgärder. Då förutsättningarna för åtgärderna inte bara styrs av tillgång till mark utan även beror av topografi och övriga markförutsättningar kan kostnaderna för att

genomföra dagvattenåtgärder skena iväg till oanade höjder. Eftersom kostnaden i slutändan hamnar på de enskilda hushållen via VA-taxan bör man någonstans kunna göra en bedömning var en rimlig och högsta kostnadsnivå för när en åtgärd är rimlig.

I övrigt har Nacka vatten och avfall inget att erinra i ärendet.

Katarina Tano
Biträdande va-chef
Nacka vatten och avfall AB